

Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap

Institutionen för didaktik och lärares praktik

2FL002 Verksamhetsförlagd utbildning i förskolan, period III, 7,5 högskolepoäng

2FL002 Work-based Education in Pre-school, Period III, 7.5 credits

Huvudområde

Utbildningsvetenskap

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G2F

Fastställande

Fastställd av Fakulteten för samhällsvetenskap 2013-09-19

Kursplanen gäller från och med vårterminen 2014

Förkunskaper

För att den studerande ska kunna påbörja kursen krävs godkända betyg från kurserna:

- Förskolan - barns första skola (1FL001)
- Lek, lärande och omsorg i förskolan (1FL002)
- Verksamhetsförlagd utbildning i förskolan, period I (1FL003)
- Estetiska lärprocesser i förskolan (1FL004)
- Språkutveckling och litteracitet i förskolan (1FL005)
- Förskolebarns lärande i matematik (1FL006)
- Verksamhetsförlagd utbildning i förskolan, period II (1FL007)
- Förskolebarns läsande och skrivande (1FL008)

eller motsvarande.

Mål

Förväntade studieresultat för kurser i verksamhetsförlagd utbildning (VFU) är formulerade utifrån dokumentet Lokala regler för mål och bedömningsgrunder inom VFU för Förskolläraryrket. Dokumentet beskriver en progression i fyra nivåer: Introducerande, Grundläggande, Utvecklad samt Fördjupad och tillämpad.

Efter avslutad kurs ska den studerande - på minst *introducerande nivå* - kunna:

- skapa professionella relationer till kollegor i syfte att främja verksamhetens utveckling
- kommunicera med vårdnadshavare om barnens lärande och/eller sociala situation
- medverka till att lärandet blir synligt för barnen
- reflektera över och ställa frågor om verksamheten utifrån etiska argument
- reflektera över och ställa frågor om verksamheten utifrån erfarenhetsbaserade argument
- visa medvetenhet om hur man skapar ett hållbart lärarbete

Den studerande ska också - på minst *grundläggande nivå* - kunna:

- göra lärandeinnehållet förståeligt, på ett för barnen tydligt och begripligt sätt samt på ett för ämnet/ämnesområdet korrekt sätt
- uppmuntra och synliggöra barnens egna initiativ att utvidga sitt lärande
- reflektera över i vilken utsträckning verksamhetsmålen har uppnåtts
- skapa och upprätthålla ett klimat som främjar goda relationer i barngruppen
- skapa och genomföra pedagogiska aktiviteter för barnens lärande som är trygga och stimulerande
- visa medvetenhet om vårdnadshavares inflytande över och delaktighet i den pedagogiska verksamheten

Den studerande ska dessutom - på minst *utvecklad nivå* - kunna:

- agera utifrån att omsorg, fostran och lärande bildar en helhet i den pedagogiska verksamheten
- skapa stimulerande, och för barnen meningsfulla, lärprocesser som främjar deras lärande både individuellt och i grupp
- observera och dokumentera lärandeaktiviteter samt tolka dessa i förhållande till verksamhetens mål och den pedagogiska miljön
- kommunicera förväntningar på barnens lärande som är utmanande och som stimulerar till deras fortsatta utveckling
- tillvarata barnens kunskaper, erfarenheter och intressen för att stimulera varje barns lärande och utveckling
- använda lek för att stimulera barnens lärande
- relatera didaktiska val i verksamheten till styrdokumentet
- medverka till ett klimat i den pedagogiska verksamheten som präglas av lyhördhet och respekt och som möjliggör barnens delaktighet och inflytande
- skapa och upprätthålla goda relationer med barnen
- visa ett professionellt förhållningssätt i sitt ledarskap
- relatera grundläggande värden i styrdokumentet till den pedagogiska verksamheten och det egna förhållningssättet
- reflektera över och ställa frågor om verksamheten utifrån teoretiska och praktiska argument

Innehåll

Under kursen ges den studerande rika tillfällen att introduceras i yrket/uppfylla kursens mål. Perioden utformas utifrån två olika perspektiv på yrkeslärande. För det första utifrån ett deltagarperspektiv där utbildningens roll är att föra den studerande in i en yrkespraktik och yrkesgemenskap. Förutsättningar ges för att den studerande ska kunna lära sig i praktiska situationer och genom egna och VFU-lärares erfarenheter. Under perioden ges den studerande ett allt större ansvar i verksamheten. För det andra skapas förutsättningar för att den studerande ska lära sig yrket utifrån ett åskådarperspektiv.

Här ges tillfällen för den studerande att bevitna typiska situationer i yrket som sedan får utgöra exempel och underlag för reflektion.

Professionsbas och professionell progression

De nyinförda målen i VFU III ska uppnås på introducerande nivå. I relation till dessa mål förväntas den studerande genomföra aktiviteter som är avgränsade och till stor del beroende av andras planeringar eller färdiga instruktioner.

Vad gäller de mål som ska uppfyllas på grundläggande nivå har den studerande gjort sina första erfarenheter inom det område som målet avser, dels i tidigare VFU-period, dels i kurser inom den universitetsförlagda delen av utbildningen. Reflektioner och handlingar förväntas därför bära spår av dessa erfarenheter. Den studerande ska nu till viss del kunna presentera och genomföra egna idéer om innehåll och former. Hon/han förväntas också kunna värdera aktiviteter i relation till styrdokument och barnen/barngruppen.

Aktiviteter och reflektioner i relation till mål som ska uppnås på utvecklad nivå ska nu bära tydliga spår av ämnes-/ämnesdidaktiska kompetenser och kompetenser inom det förskolepedagogiska området som den studerande tillägnat sig i de universitetsförlagda kurserna. Vad gäller dessa mål bör den studerande visa upp en repertoar av arbetssätt och arbetsformer för att kunna möta barns olika förutsättningar och behov.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

I kursen ges den studerande möjligheter att erfara verksamhetens frågor samt identifiera problemområden i praktiken som kan följas upp i efterföljande universitetsförlagda kurser. Den studerande förmår koppla frågor kring den praktiska verksamheten till forskningsresultat och teoretiska perspektiv. Även kopplingar mellan vetenskapliga och pedagogiska metoder ska kunna göras. Den studerande har via de universitetsförlagda kurserna grundlagt ett vetenskapligt förhållningssätt som bör visa sig i att de förmår kritiskt granska verksamheten och sina egna handlingar.

Undervisningsformer

Möjligheter för den studerandes yrkeslärande skapas genom en variation av former:

- Observationer av pedagoger, barn och situationer i verksamheten.
- Samtal med barn, föräldrar, ledning och pedagoger inom verksamheten
- Planering, genomförande och uppföljning av pedagogiska aktiviteter.
- Handledarsamtal med VFU-lärare/lärarytbildare
- Seminarier med VFU-lärare/lärarytbildare/studenter.

Den studerande dokumenterar yrkeslärandet i den tidigare införda professionsportfolion.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd eller Godkänd.

Examinationen av kursens mål sker genom observationer av den studerandes handlingar i den pedagogiska verksamheten, uppföljande samtal mellan student VFU-lärare och universitetslärare samt seminarier och inlämningsuppgifter.

För betyget godkänd ska den studerandes prestationer bedömas som tillräckliga för den introducerande, grundläggande respektive utvecklade nivån, enligt dokumentet Lokala regler för mål och bedömningsgrunder inom VFU för Förskollärarytprogrammet.

Oavsett examinationsform är det den enskilde studerandes prestationer som bedöms och betygsätts.

Vid avbrytande eller underkännande av VFU har den studerande rätt att göra om sin VFU en gång.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursvärdering som sammanställs skriftligt och återkopplas studenterna. Sammanställningen redovisas för aktuella institutionsorgan och för berört programråd, samt arkiveras av kursansvarig institution.

Övrigt

I kursen är det valbart för den studerande att, efter ansökan, genomföra VFU i förskoleklass samt att göra ev utlands-VFU.

Eventuella merkostnader i samband med uppgifter eller dylikt bekostas av den studerande.

Information om när reseersättning utgår finns i VFU-handboken.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

- Kommunala förskole- eller skolplaner
- Lokala arbetsplaner, handlingsplaner och ordningsregler
- Lokala verksamhetshandböcker eller motsvarande
- *Läroplan för förskolan, Lpfö 98*. [Ny, rev. utg.] (2010). Stockholm: Skolverket. (16 s). ISBN: 9789138325384. Tillgänglig på Internet: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=2442>
- Handbok för verksamhetsförlagd utbildning (VFU) inom lärarutbildningen. Linnéuniversitetet Kalmar/Växjö. (13 s)

Referenslitteratur

- Litteratur från tidigare kurser
- Lokala regler för mål och bedömningsgrunder inom VFU för Förskolläraryrket
- VFU i förskolläraryrket - guide för handledning och bedömning